

OP-ryhmäeläkkeen vakuutusehdot (OPRY0516)

OP-ryhmäeläkkeen vakuutusehdot (OPRY0516)

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan OP-ryhmäeläkkeeseen (jäljempänä "Vakuutus"), joka on tullut voimaan 1.5.2016 tai sen jälkeen.

Näiden vakuutusehtojen kohtiin 11 ,12, 20 ja 23 on lisätty työntekijöiden ja ammatinharjoittajien lisäeläkeoikeuksista annetun lain (214/2018) mukaiset määräykset 1.5.2018 alkaen. Näitä määräyksiä sovelletaan myös ennen 1.5.2018 voimaan tulleisiin vakuutuksiin.

Vakuutuksenantajana on OP-Henkivakuutus Oy (jäljempänä "Vakuutusyhtiö"). Vakuutuksenottajana on työnantajayritys, jonka henkilöstöä tai osaa siitä Vakuutus koskee.

Tämä Vakuutus on vakuutussopimuslain (543/94) 2 §:ssä tarkoitettu ryhmävakuutus sopimus ja vakuutusluokista annetun lain (526/2008) 15 §:ssä tarkoitettu henkivakuutusluokkaan 3 kuuluva sijoitussidonnainen vakuutus, jossa vakuutukseen liittyvät edut on sidottu tiettyjen vakuutuksenottajan valitsemien sijoituskohteiden kehitykseen.

Vakuutuksen yksityiskohtainen sisältö määräytyy vakuutuksenottajan allekirjoituksellaan hyväksymän Vakuutusta koskevan tarjouksen ja sen liitteiden sekä vakuutussopimuksen syntymisen vahvistuksena vakuutuksenottajalle toimitetun vakuutuskirjan perusteella. Vakuutuksenottajalla on velvollisuus tarkistaa vakuutuskirjan sisältö ja tehdä mahdolliset huomautukset vakuutuskirjan sisältöön Vakuutusyhtiölle viipymättä.

Vaihtoehtoisesti Vakuutuksen yksityiskohtainen sisältö voidaan sopia erillisellä vakuutuksenottajan ja Vakuutusyhtiön (jäljempänä "Osapuolet") allekirjoittamalla vakuutussopimuksella.

Mahdolliset muutokset Vakuutuksen sisältöön, ellei muutos ole tehtävissä Vakuutusyhtiön yksipuolisella ilmoituksella, tehdään osapuolten välillä erikseen sopimalla.

Näissä ehtoissa jäljempänä mainituilla viittauksilla vakuutuskirjaan tarkoitetaan sekä itse vakuutuskirjaa että osapuolten allekirjoittamaa erillistä vakuutussopimusta tilanteissa, joissa sellainen on tehty.

1 Vakuutuksen tarkoitus ja sisältö

Vakuutuksen tarkoitus on lisäeläke- ja kuolemanvaraturvan järjestäminen vakuutuksenottajan Vakuutusta tehtäessä määrittelemille ja vakuutuskirjaan merkityille työntekijäryhmille.

Vakuutuksen sisältö määritellään vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa, tuoteselosteessa ja laskuperusteissa sekä hinnastossa. Näiden lisäksi Vakuutukseen sovelletaan vakuutussopimuslakia ja muuta Suomen lainsäädäntöä siltä osin kuin vakuutusehdoissa tai osapuolten välillä ei muutoin ole toisin sovittu.

Vakuutuskirjassa mainitaan muun muassa vakuutetut etuudet, etuuksien määrä ja niiden saamisen edellytykset. Saman Vakuutuksen piirissä olevilla eri henkilöryhmillä vakuutetut etuudet voivat sisällöltään ja tasoltaan poiketa toisistaan.

2 Oikeudet ja velvollisuudet

Vakuutuksenottajan, vakuutetun, edunsaajan ja Vakuutusyhtiön oikeudet ja velvollisuudet perustuvat näihin vakuutusehtoihin, vakuutuskirjaan, Vakuutuksen laskuperusteisiin sekä voimassa olevaan lainsäädäntöön ja viranomaismääräyksiin, siltä osin kuin vakuutusehdoissa tai Osapuolten välillä ei muutoin ole toisin sovittu.

3 Vakuutetut

Vakuutukseen ilmoitettavien henkilöiden piiri määritellään vakuutuksenottajan toimesta Vakuutusta tehtäessä ja merkitään vakuutuskirjaan. Vakuutuksenottajan palveluksessa oleva työntekijä, joka täyttää Vakuutuksen piiriin kuulumiselle asetetut ehdot, kuuluu Vakuutukseen, ellei hän ole kieltäytynyt tästä. Vakuutuksenottajan on ilmoitettava Vakuutusyhtiölle Vakuutuksen piiriin kuuluvat henkilöt ja henkilöpiirissä tapahtuvat muutokset vakuutusehtojen kohdan 21 mukaisesti.

Vakuutuksenottaja vastaa siitä, että Vakuutuksen ryhmämäärittely ja vakuutettava ryhmä täyttävät lain edellyttämät kollektiivisuuden edellytykset koko Vakuutuksen voimassaoloajan.

4 Vakuutuksen voimassaolo

Vakuutus tulee voimaan, kun vakuutuksenottaja on allekirjoituksellaan hyväksynyt Vakuutusta koskevan tarjouksen liitteineen eikä ole viipymättä vakuutuskirjan saatuaan tehnyt huomautuksia vakuutuskirjan sisällöstä Vakuutusyhtiölle.

Vakuutuksen ensimmäinen vakuutuskausi päättyy Vakuutuksen alkamisvuoden viimeisenä päivänä. Tämän jälkeen Vakuutus jatkuu toistaiseksi voimassaolevana yhden kalenterivuoden kerrallaan.

Vakuutusturva tulee kunkin vakuutetun osalta voimaan kun hänen osaltaan on suoritettu ensimmäinen vakuutusmaksu. Ensimmäinen vakuutusmaksu on suoritettava Vakuutuksen voimaantulovuoden loppuun mennessä, ellei Osapuolten välillä ole toisin ole sovittu.

Vakuutus päättyy, kun Vakuutuksessa ei ole enää vakuutettuja, Vakuutuksen piiriin sisällytettäviä henkilöitä tai etuuksien saajia. Vakuutus päättyy myös Vakuutusyhtiön irtisanottua Vakuutuksen. Ks. myös vakuutusehtojen kohdat 11 ja 23.

5 Vakuutusmaksu

Vakuutusmaksu määräytyy vakuutuksenottajan määrittelemän maksutason mukaisesti. Vakuutuksenottajan on suoritettava vuosittain kuitenkin vähintään hinnaston mukainen vähimmäismaksu. Vakuutuksenottajalla on oikeus yhteen peräkkäiseen maksuvapaaseen vuoteen edellyttäen, että vakuutuksenottaja on ilmoittanut asiasta etukäteen kirjallisesti Vakuutusyhtiölle.

Vakuutusyhtiö ja vakuutuksenottaja sopivat maksusuunnitelman ennen ensimmäisen maksun suorittamista. Maksusuunnitelmaa voidaan vakuutusaikana muuttaa.

Samaan eläkeryhmään kuuluvien henkilöiden etuuksien ja vakuutusmaksun tulee määräytyä yhtäläisin perustein. Vakuutetuille henkilöille kohdistettavat vakuutusmaksut voivat poiketa toisistaan, mikäli vakuutusmaksun jakoperuste on yhtäläinen ja kollektiivinen.

Vakuutuksenottaja vastaa siitä, että kulloinkin voimassa oleva maksusuunnitelma määräytyy kunkin vakuutetun osalta yhtäläisin perustein ja täyttää muutoinkin kollektiivisuuden edellytykset.

Jokaisesta vakuutusmaksusta peritään laskuperusteiden mukainen liikekulu.

6 Vakuutussäästö ja sen muutos

Vakuutussäästön arvon kehitys määräytyy Vakuutukseen liitettyjen vakuutuksenottajan valitsemien sijoituskohteiden arvon kehityksen perusteella. Sijoituskohteen osuuden kulloisenkin arvon vahvistaa kyseistä sijoituskohtetta hallinnoiva yhtiö. Sijoituskohtetta hallinnoivan yhtiön hallinnointipalkkiot sisältyvät osuuden arvoon.

Vakuutuksenottajalla on riski valitsemiensa sijoituskohteiden arvomuutoksista, myös Vakuutukseen sijoitetun pääoman mahdollisesta menettämisestä. Vakuutusyhtiö ei vastaa sijoituskohteiden arvon pysyvyydestä tai kehitymisestä, eikä pääoman säilymisestä.

Vakuutusyhtiö ei maksa vakuutussäästölle laskuperustekorkoa eikä asialkashyvitystä.

Vakuutussäästön kulloinenkin arvo määräytyy Vakuutukseen liitettyjen sijoituskohteiden osuuksien lukumäärän, osuuksien kulloisenkin arvon ja ulkomaan rahan määräisessä sijoituskohteessa myös valuuttakurssin mukaan.

Vakuutussäästön arvoon luetaan myös maksettu vakuutusmaksu, jota ei ole vielä liitetty Vakuutukseen.

Vakuutussäästö lasketaan vakuutettukohtaisesti. Koko Vakuutuksen vakuutussäästö tietyllä hetkellä on kaikkien vakuutettujen vakuutussäästöjen yhteismäärä.

Vakuutussäästöä kasvattavat tai voivat kasvattaa vakuutuksenottajan maksamat vakuutusmaksut ja sijoituskohteiden arvonnousu sekä sijoituskohteen mahdollisesti jakamat voitto-osuudet, osingot tai muut hyvitykset.

Vakuutussäästöä pienentävät tai voivat pienentää laskuperusteiden ja hinnaston mukaiset kulut ja mahdolliset toimenpidekulut, sijoituskohteiden arvon alentuminen, maksetut eläkkeet ja mahdolliset vakuutussäästön nostot.

Vakuutussäästön määrään vaikuttavat myös kuolemanvaraturvan maksut (riskimaksut) ja vakuutussäästöille kuolevuuden perusteella jaettavat hyvitykset (kuolevuushyvitys).

Laskuperusteiden ja hinnaston mukaiset, vakuutussäästöä perittävät kulut ja kuolemanvaraturvan maksut sekä kuolevuuden perusteella jaettavat hyvitykset lasketaan kuukausittain euroina ja muutetaan osuuksiksi, joiden määrä laskeaan osuudelle viimeisen käytettävissä olevan arvon mukaan.

Toimenpidekuluja peritään suoritetuista erityistoimenpiteistä. Eritystoimenpiteet ja niistä veloitettavat kulloinkin voimassa olevat toimenpidekulut määräytyvät hinnaston mukaan.

Lisäksi, jos Vakuutukseen, vakuutussäästöön tai Vakuutuksen sijoituskohteisiin kohdistuu suoraan tai välillisesti veroja tai muita lainsäädännöstä tai viranomaisen määräyksistä johtuvia maksuja, tai sijoituskohteen tai sijoituskohtetta hallinnoivan yhtiön sääntöjensä mukaan perimiä palkkioita ja kuluja, esim. merkintä- ja lunastuspalkkioita ja kaupankäyntikuluja, jotka tulevat Vakuutusyhtiön maksettavaksi, Vakuutusyhtiöllä on oikeus veloittaa tällaiset kustannukset vakuutussäästöä tai sisällyttää ne sijoituskohteen osuuden arvoon.

7 Sijoituskohteet

Vakuutusnottajalla on oikeus valita sijoituskohteiksi, joiden arvon kehitykseen vakuutussäästön arvon kehitys on sidottu, yksi tai useampi Vakuutusyhtiön tarjoamista ja hyväksymistä vaihtoehtoista ja määritellä missä suhteessa tulevat vakuutusmaksut ja / tai olemassa oleva vakuutussäästö jaetaan sijoituskohteisiin

Sijoituskohteet voivat olla Vakuutusyhtiön sijoituskohteidenvalikoimassa kulloinkin olevia sijoitusrahasto-osuuksia ja / tai muita sijoituskohteita. Sijoituskohteiden tulee lisäksi olla kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön ja viranomaismääräysten mukaisia. Näissä ehdoissa kaikista sijoituskohteista käytetään nimitystä "sijoituskohde" ja sijoituskohteen osuudesta nimitystä "osuus".

Sijoituskohteiden liittäminen Vakuutukseen tapahtuu ainoastaan laskennallisesti vakuutussäästön arvon laskemista varten. Vakuutusnottajalla, vakuutetulla tai edunsaajalla ei ole oikeutta Vakuutukseen liitettävien sijoituskohteisiin tai niissä olevaan omaisuuteen. Vakuutukseen liitettävien sijoituskohteiden ja niissä olevan omaisuuden omistusoikeus kuuluu Vakuutusyhtiölle.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus lisätä, vähentää tai sisällöltään muuttaa Vakuutuksessa käytettävissä olevia sijoituskohteita.

Jos Vakuutusyhtiö poistaa jonkin sijoituskohteen sijoituskohteidenvalikoimastaan tai Vakuutukseen liitetty sijoituskohde lopetetaan Vakuutusyhtiö ilmoittaa muutoksesta vakuutusnottajalle ja varaa tälle mahdollisuuden kohtuullisessa määräajassa ilmoittaa Vakuutusyhtiölle, mihin käytettävissä olevaan sijoituskohteeseen hän haluaa vakuutussäästönsä siirtettävän ja / tai miten hän haluaa muuttaa tulevia maksuja jakosuhdetta.

Jos vakuutusnottaja ei ilmoita uutta ohjetta Vakuutusyhtiön asettamassa määräajassa, Vakuutusyhtiöllä on oikeus siirtää tähän sijoituskohteeseen liittyvä osa vakuutussäästöstä ja tähän sijoituskohteeseen vakuutusnottajan ilmoituksen mukaan liitettävä osa tulevista vakuutusmaksusta valitsemaansa sijoituspolitiikaltaan vastaavan tyyppiseen tai mahdollisimman vähäriskiseen sijoitussidonnaiseen sijoituskohteeseen. Vakuutusnottaja voi halutessaan muuttaa sijoituskohteita ja jakosuhteita koskevia ohjeitaan.

Jos sijoituskohde yhdistetään toiseen sijoituskohteeseen, Vakuutusyhtiö siirtää tähän yhdistettävään sijoituskohteeseen liittyvän osan vakuutussäästöstä ja tähän sijoituskohteeseen vakuutusnottajan ilmoituksen mukaan liitettävän osan tulevista vakuutusmaksuista kyseiseen sijoituskohteeseen, ellei vakuutusnottaja Vakuutusyhtiön asettamassa kohtuullisessa määräajassa muuta ilmoita.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus rajoittaa vakuutukseen yhtä aikaa liitettyinä olevien sijoituskohteiden lukumäärää ja antaa määräyksiä siitä, kuinka suuri säästö kussakin vakuutusnottajan valitsemassa sijoituskohteessä on oltava.

Vakuutusyhtiöllä on myös oikeus rajoittaa ehtojen kohdan 9 mukaisia vakuutussäästöjen siirtoja sijoituskohteesta toiseen sekä tulevien vakuutusmaksujen jakosuhteen muutoksia, taikka siirtää näiden toimeksiantojen toteuttamista, jos se on tarpeen vakuutusnottajien tai sijoituskohteiden osuuden omistajien etujen suojelemiseksi, tai Vakuutusyhtiön markkina- ja hallitsemiseksi taikka muusta perustellusta syystä. Muu perusteltu syy voi olla esimerkiksi sijoituskohteen säännöistä tai sijoituskohtetta hallinnoivan yhtiön toimenpiteistä tai viranomaismääräyksistä johtuvat rajoitukset.

Jos Vakuutukseen liitettävälle sijoituskohteen osuuden arvolla määritetään erikseen merkintä- ja lunastushinta, käytetään merkintähintaa liitettäessä Vakuutukseen osuuksia maksun, voitonjaon tai vakuutussäästön siirron perusteella. Lunastushintaa puolestaan käytetään osuuksista luovutuksessa, perittäessä Vakuutuksesta hinnaston mukaisia kuluja sekä maksettaessa Vakuutukseen perustuvia etuuksia.

8 Vakuutusmaksun sijoittaminen sijoituskohteisiin

Kunkin vakuutukseen maksetun maksun perusteella Vakuutukseen liitetään sijoituskohteiden osuuksia vakuutusnottajan ilmoittaman sijoitussuunnitelman mukaisesti. Sijoituskohteen osuuksien lukumäärä lasketaan siten, että sijoitettava vakuutusmaksu jaetaan osuuksia liitettäessä sillä osuuden arvolla, jolla Vakuutusyhtiö liittää sijoituskohteen osuuden Vakuutukseen. Osuudet liitetään Vakuutusyhtiön tehtyä merkinnät vakuutusnottajan ilmoittamiin sijoituskohteisiin. Samalla vähennetään laskuperusteiden ja hinnaston mukainen vakuutusmaksusta perittävä liikekulu osuuksina.

Sijoitussuunnitelmasta käy ilmi sijoituskohteet ja suhteet, joiden mukaisesti vakuutusmaksut niihin jaetaan. Sijoitussuunnitelma ja sen muutokset on ilmoitettava Vakuutusyhtiölle kirjallisesti tai muulla Vakuutusyhtiön hyväksymällä tavalla.

Sijoitussuunnitelmassa kunkin sijoituskohteen suhteellisen osuuden on oltava vähintään viisi prosenttia, ellei muusta ole vakuutusnottajan kanssa erikseen sovittu. Kunkin sijoituskohteen suhteellisen osuuden on kuitenkin oltava aina vähintään yksi prosentti.

Vakuutusmaksua vastaavien osuuksien liittäminen Vakuutukseen tapahtuu viimeistään 10. pankkipäivänä siitä, kun vakuutusmaksu on asianmukaisin viitetiedoin saapunut Vakuutusyhtiön ilmoittamalle tilille. Eri sijoituskohteiden osuuksien liittäminen Vakuutukseen voi sijoituskohteesta riippuen tapahtua eri aikoihin.

Jos edellä mainitun määräajan kuluessa ei ole saatavissa osuuden arvon määrittäystä, osuuksien liittäminen Vakuutukseen tapahtuu ensimmäisen määräajan jälkeen saatavan arvon mukaisena.

Jos sijoituskohtetta tai sitä hallinnoivaa yhtiötä sääntelevät lain säännökset, säännöt tai määräykset rajoittavat osuuksien merkitsemistä vain määrättyyn ajankohtaan vuodessa, tapahtuu tällaisten osuuksien liittäminen Vakuutukseen heti, kun se kyseisten säännösten, sääntöjen tai määräysten mukaan on mahdollista.

Jos jonkin sijoituskohteen osalta vakuutusmaksua vastaavien osuuksien liittäminen Vakuutukseen ei voida toteuttaa muusta Vakuutusyhtiöstä riippumattomasta syystä, Vakuutusyhtiö siirtää tähän sijoituskohteeseen liitettävän osan vakuutusmaksusta valitsemaansa mahdollisimman vähäriskiseen sijoitussidonnaiseen sijoituskohteeseen. Vakuutusyhtiö ilmoittaa esteestä ja vakuutusmaksun siirrosta vakuutusnottajalle, joka voi halutessaan muuttaa sijoituskohteita ja jakosuhteita koskevia ohjeitaan.

9 Siirto sijoituskohteesta toiseen

Vakuutusnottajalla on oikeus siirtää vakuutussäästöjä sijoituskohteiden välillä ilmoittamalla siitä Vakuutusyhtiölle kirjallisesti tai muulla Vakuutusyhtiön hyväksymällä tavalla. Säästön siirto sijoituskohteiden välillä toteutetaan Vakuutusyhtiön tehtyä lunastukset ja merkinnät vakuutusnottajan ilmoittamiin sijoituskohteisiin. Siirron yhteydessä vähennetään mahdollinen laskuperusteiden ja hinnaston mukainen kulu.

Vakuutussäästön siirto sijoituskohteesta toiseen toteutetaan viimeistään 10. pankkipäivänä asianmukaisen ilmoituksen saapumisesta vakuutusyhtiölle. Säästöjen siirtäminen eri sijoituskohteisiin voi sijoituskohteesta riippuen tapahtua eri aikoihin.

Jos edellä mainitun määräajan kuluessa ei ole saatavissa siirtoon liittyvien sijoituskohteiden osuuden arvon määrittäystä, siirto tapahtuu ensimmäisen määräajan jälkeen saatavan arvon mukaisena.

Jos siirtoon liittyvä sijoituskohde tai sitä hallinnoivaa yhtiötä sääntelevät lain säännökset, säännöt tai määräykset rajoittavat osuuksien merkitsemistä ja/tai lunastamista vain määrättyyn ajankohtaan vuodessa, tapahtuu vakuutussäästön siirto sijoituskohteesta toiseen heti, kun se kyseisten säännösten, sääntöjen tai määräysten mukaan on mahdollista.

Jos siirtoja on yhtä sijoituskohtetta kohden yli 350.000 euron arvosta, toteutetaan siirto viimeistään kuukauden kuluttua ilmoituksen saapumisesta.

Jos jonkin siirtoon liittyvän sijoituskohteen osalta siirtoa sijoituskohteesta toiseen ei voida toteuttaa muusta Vakuutusyhtiöstä riippumattomasta syystä, Vakuutusyhtiö siirtää tähän sijoituskohteeseen liittyvän osan vakuutussäästöstä valitsemaansa mahdollisimman vähäriskiseen sijoitussidonnaiseen sijoituskohteeseen. Vakuutusyhtiö ilmoittaa esteestä ja vakuutussäästön siirrosta vakuutusnottajalle, joka voi halutessaan muuttaa sijoituskohteita ja jakosuhteita koskevia ohjeitaan.

10 Vakuustiliote

Vakuutusyhtiö lähettää vakuutusnottajalle ennen eläkkeen alkamista vähintään kerran vuodessa kutakin vakuutettua koskevan vakuustiliotteen ja vakuutusyhtiönvedon, ellei osapuolten välillä ole toisin sovittu. Mikäli vakuutetulla on ehtojen kohdassa 12 tarkoitettu vapaakirja, lähetetään häntä koskeva vakuustiliote ja vakuutusyhtiönvelto hänelle itselleen. Vakuutusyhtiö lähettää eläkkeensaajalle vuosittain selvityksen maksettavan eläkkeen määrästä.

11 Vakuutetun vakuutusturvan voimassaolo

Yksittäisen vakuutetun vakuutusturva alkaa Vakuutukseen liittäminen seuraavan kuukauden alusta tai erikseen sovittuna aikana. Vakuutusturvan voimaantulon edellytyksenä on lisäksi, että ensimmäinen vakuutusmaksu vakuutetun osalta on maksettu. Vakuutukseen liittäminen edellyttää, että Vakuutukseen ilmoitettu henkilö täyttää Vakuutusyhtiön soveltamien vastuunalintaperiaatteiden mukaiset edellytykset ja työsuhte on kestänyt vähintään kuukauden.

Työntekijöiden ja ammatinharjoittajien lisäeläkeoikeuksista annetussa laissa (214/2018) tarkoitettuun lähtevän työntekijän odotusaika ennen vakuutetuksi liittäminen ja suojattujen eläkeoikeuksien saavuttamista saa olla enintään kolme vuotta. Lähtevällä työntekijällä tarkoitetaan vakuutettua, jonka voimassa oleva työsuhde päättyy muusta syystä kuin siitä, että hän tulee oikeutetuksi lisäeläkkeeseen, ja joka siirtyy ETA-valtiosta toiseen. Suojatuilla eläkeoikeuksilla tarkoitetaan oikeutta kertyneisiin lisäeläkkeisiin, jotka saadaan, kun oikeuden saavuttamista koskevat edellytykset täyttyvät. Kolmen vuoden odotusaika lasketaan aikaisintaan 1.5.2018 alkaen.

Jos lähtevän työntekijän suojattujen eläkeoikeuksien saavuttamiseksi edellytetään tiettyä vähimmäisikää, se saa olla enintään 21 vuotta.

Vakuutusturva päättyy sen kuukauden lopussa, jolloin vakuutussäästö on käytetty loppuun tai jona vakuutettu ei enää kuulu vakuutuskirjaan merkityn vakuutettavan ryhmän piiriin, ellei vakuutetulla ole vakuutusehtojen kohdan 12 mukaista oikeutta kertyneeseen vakuutussäästöön tai vapaakirjaan. Vakuutusturva päättyy myös vakuutetun kuollessa.

12 Vakuutetun oikeus kertyneeseen vakuutussäästöön ja vapaakirjaoikeus

Vakuutettu on aina oikeutettu hänen osalleen kertyneeseen vakuutussäästöön täytettyään vakuutuskirjan mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän tai vakuutuskirjan mukaisen vakuutustapahtuman toteututtua.

Vakuutettu on lisäksi aina oikeutettu kertyneen vakuutussäästön määrää vastaavaan maksuttomaan vakuutukseen eli vapaakirjaan, jos

- vakuutuksenottaja on asetettu konkurssiin, ja vakuutetun työsuhte vakuutuksenottajaan on päättynyt konkurssin johdosta tai
- vakuutuksenottaja on ilmoittanut, ettei se enää ylläpidä tai kartuta vakuutusetuja vakuutusmaksuja maksamalla tai
- vakuutusyhtiö on irtisanonut vakuutuksen.

Vakuutettu on vakuutusehtojen kohdan 11 mukaisen odotusajan täytyttyä oikeutettu työntekijöiden ja ammatinharjoittajien lisäeläkeoikeuksista annetussa laissa (214/2018) tarkoitettuun vapaakirjaan, mikäli hän laissa tarkoitettulla tavalla siirtyy lähtevänä työntekijänä toiseen ETA-valtioon. Vakuutettu on oikeutettu vapaakirjaan niiden suojattujen eläkeoikeuksien osalta, jotka ovat karttuneet työskentelystä 1.5.2018 jälkeen.

Lähtevän työntekijän on ilmoitettava vakuutusyhtiölle siirtymisestään toiseen ETA-valtioon. Ilmoitus on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa siitä ajankohdasta, kun työsuhte, jonka nojalla lähtevä työntekijä on ollut vakuutettuna lisäeläkejärjestelmässä, on päättynyt. Lähtevän työntekijän on ilmoituksen yhteydessä toimitettava vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys, joka osoittaa, että siirtyminen liittyy hänen asemaansa työntekijänä.

Vakuutettu voi olla oikeutettu vapaakirjaan myös muissa kuin edellä mainituissa tilanteissa. Vakuutuskirjaan on tällöin merkitty muut mahdolliset tilanteet, joiden osalta on erikseen sovittu vakuutetun oikeudesta vapaakirjaan.

13 Vanhuuseläke

Vanhuuseläkkeen maksamisen edellytys on, että vakuutetun työsuhte vakuutuksenottajaan on päättynyt. Vanhuuseläkettä maksetaan vakuutetulle sitä seuraavan kuukauden alusta, jona hän on hakenut etuutta Vakuutusyhtiöltä täytettyään vakuutuskirjaan merkityn vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän vakuutusturvan hänen osaltaan voimassa ollessa. Vanhuuseläkkeen maksaminen päättyy sen kuukauden lopussa, jona vakuutettu kuolee tai määräaikaisen eläkkeen eläkeaika päättyy tai kun vakuutussäästö tätä ennen on tullut kokonaisuudessaan eläkkeenä maksetuksi.

Eläkkeen alkamisesta ja eläkeajasta sovitaan Vakuutusta tehtäessä ja asia merkitään vakuutuskirjaan. Vakuutuksen alin mahdollinen eläkkeen alkamisaika voi olla 55 vuotta ja lyhin mahdollinen eläkeaika kaksi vuotta.

14 Kuolintapauskorvaus

Jos vakuutettu kuolee Vakuutuksen kuolemanvaraturvan voimassa ollessa, maksetaan Vakuutuksesta kuolemanvaraturvan määrää vastaava kuolintapauskorvaus edunsaajille. Kuolemanvaraturvan määrä on kerrottu vakuutuskirjassa.

Edunsaajamääräykset ja niiden muutokset on ilmoitettava vakuutusyhtiölle kirjallisesti.

15 Työkyvyttömyyseläke

Vakuutuksenottajan ja Vakuutusyhtiön välillä voidaan erikseen sopia vakuutetun pysyvän työkyvyttömyyden varalta olevan työkyvyttömyysturvan sisältämisestä Vakuutukseen. Turva voi sovitun mukaisesti sisältää työkyvyttömyyseläkkeen ja sen vastaisen vanhuuseläkkeen. Eläke maksetaan vakuutetulle.

Vakuutettu katsotaan pysyvästi työkyvyttömäksi, kun hänelle on syntynyt oikeus työntekijän eläkelain mukaiseen täyteen, toistaiseksi voimassaolevaan työkyvyttömyyseläkkeeseen.

16 Etuuskien hakeminen

Etuuteen oikeutetun henkilön on haettava etuutta Vakuutusyhtiöltä. Etuuden myöntäminen edellyttää seuraavien selvitysten toimittamista vakuutusyhtiölle:

- vanhuuseläke: selvitys vakuutetun työsuhteen päättymisestä vakuutuksenottajaan, virkatodistus vakuutetusta ja eläkkeensaajan maksuyhteydet
- kuolintapauskorvaus: todistus vakuutetun kuolemasta, virallinen selvitys edunsaajista ja näiden maksuyhteydet
- työkyvyttömyyseläke: päätös työntekijän eläkelain mukaisen täyden, toistaiseksi voimassaolevan työkyvyttömyyseläkkeen myöntämisestä ja eläkkeensaajan maksuyhteydet.

Vakuutusyhtiölle on tarvittaessa toimitettava muukin selvitys, jota hakijalta on kohtuullista vaatia ja joka on välttämätön Vakuutusyhtiön maksuvelvollisuuden toteuttamiseksi.

Vakuutusyhtiö ei vastaa kuluista, joita hakijalle aiheutuu etuuskien maksamiseksi tarpeellisten selvitysten hankkimisesta.

17 Etuuskien maksaminen

Eläkettä aletaan maksaa sovitusta ajankohdasta edellyttäen, että vakuutettu on silloin elossa. Eläke suoritetaan kuukausittain etukäteen. Eläkettä ei makseta takautuvasti

Kuolintapauskorvaus maksetaan edellyttäen, että vakuutettu kuolee kuolemanvaraturvan voimassa ollessa.

Vakuutusyhtiö alkaa maksaa eläkettä tai maksaa kuolintapauskorvauksen viimeistään kuukauden kuluttua kohdassa 16 mainittujen selvitysten saamisesta. Vakuutusyhtiöstä johtuvasta syystä viivästyneelle suoritukselle maksetaan korkoa korkolain mukaan.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus maksaa kertasuorituksena eläke, joka on pienempi kuin 24,96 euroa kuukaudessa tai eläkkeensaajan suostumuksella kertasuorituksena eläke, joka on pienempi kuin 49,92 euroa kuukaudessa. Mainittuja euromääriä tarkistetaan vuosittain enintään työntekijän eläkelain palkkakertoimen nousua vastaavasti. Edellä mainitut euromäärät vastaavat palkkakertoimen indeksipistelukua 1373. Kertasuoritus lasketaan hallituksen vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti.

18 Sijoituskohteiden osuuksien lukumäärä ja arvo etuuskien maksettaessa

Eläkettä maksettaessa kunkin vakuutuksen liitettyinä olleiden vakuutussäästöä vastaavien sijoituskohteiden osuuksien lukumäärä ja arvo määräytyvät Vakuutusyhtiön lunastaessa sijoituskohteiden osuuksia kunkin eläkeränsä maksamisajankohdan mukaan.

Vakuutussäästöä tai sen osaa palautettaessa, kunkin Vakuutuksen liitettyinä olleiden vakuutussäästöä vastaavien sijoituskohteiden osuuksien lukumäärä määräytyy palautusta koskevan ilmoituksen saapumispäivän mukaan ja sijoituskohteiden osuuksien arvot määräytyvät Vakuutusyhtiön lunastaessa sijoituskohteiden osuuksia palautusta koskevan ilmoituksen käsitteilyajankohdan mukaan.

Kuolintapauskorvausta maksettaessa kunkin sijoituskohteiden osuuksien lukumäärä on vakuutetun kuolinpäivän mukainen ja osuuksien arvot määräytyvät Vakuutusyhtiön lunastaessa sijoituskohteiden osuuksia sen päivän mukaan, jona Vakuutusyhtiö saa luotettavan tiedon vakuutetun kuolemasta.

Sijoituskohteiden osuuksien arvojen määräytyminen edellä mainittuina määräpäivinä voi sijoituskohteesta riippuen tapahtua eri aikoihin.

Jos edellä mainittuina määräpäivinä ei ole saatavissa tarvittavia sijoituskohteiden osuuksien arvon määrityksiä, osuuksien arvo määräytyy ensimmäisen, edellä mainittujen määräpäivien jälkeen saatavan arvon mukaisena.

Jos sijoituskohtetta tai sitä hallinnoivaa yhtiötä sääntelevät lain säännökset, säännöt tai määräykset rajoittavat osuuksien lunastamista vain määrättyyn ajankohtaan vuodessa, määräytyy tällaisten osuuksien arvo sen päivän mukaan, kun se kyseisten säännösten, sääntöjen tai määräysten mukaan on mahdollista.

19 Eläkkeen määrä

Lisäeläke määräytyy vakuutetun osalle kertyneen vakuutussäästön perusteella, Vakuutusyhtiön vahvistamien ja kulloinkin voimassaolevien laskuperusteiden mukaisesti.

Lisäeläkkeen määrää tarkistetaan eläkkeen alkaessa ja sen jälkeen vuosittain tai sovitun maksutavan edellyttämin määräajoin niin, että se on tasasuuruinen ja vastaa kertynyttä ja kulloinkin jäljellä olevaa vakuutussäästöä sekä sovitun eläkesuunnitelman mukaista eläkeaikaa.

Eläkkeen määrän laskennassa otetaan huomioon hoitokulujen perusteella tehtävät vähennykset sekä mahdolliset kuolemanvaraturvan maksut ja kuolevuuden perusteella annettavat hyvitykset.

Lisäeläkettä maksetaan enintään se määrä, johon vakuutetun hyväksi kertynyt vakuutussäästö riittää.

20 Vakuutetuille annettavat tiedot

Vakuutuksenottaja huolehtii, että vakuutetuille annetaan olosuhteet huomioon ottaen sopivalla tavalla seuraavat tiedot:

- vakuutetun liittäminen Vakuutuksen piiriin
- Vakuutusyhtiön vakuutuksenottajalle vuosittain lähetettävät keskeiset tiedot vakuutettujen vakuutusturvasta
- tieto siitä, että Vakuutusyhtiö on irtisanonut Vakuutuksen
- tieto siitä, että vakuutuksenottaja on ilmoittanut Vakuutusyhtiölle, ettei se enää kartuta vakuutusetuksia vakuutusmaksuja maksamalla vakuutetun velvollisuus lähtevänä työntekijänä ilmoittaa vakuutusyhtiölle siirtymisestään toiseen ETA-valtioon.

21 Vakuutusyhtiölle annettavat tiedot

Vakuutusnottajan on ilmoitettava Vakuutusyhtiölle Vakuutuksen henkilöpiirissä tapahtuvat muutokset, uudet Vakuutuksen piiriin liitettävät henkilöt sekä henkilöt, jotka eivät enää täytä Vakuutuksen piiriin kuulumisen edellytyksiä ja on poistettava henkilöpiiristä.

Uusista Vakuutuksen piiriin Vakuutuksen tekemisen jälkeen liitettävistä henkilöistä on ilmoitettava Vakuutusyhtiölle vuosittain sekä aina ennen vakuutusmaksun suorittamista.

Vakuutuksen piiristä poistettavista henkilöistä on ilmoitettava Vakuutusyhtiölle viipymättä sen jälkeen kun henkilö ei enää täytä Vakuutuksen piiriin kuulumiselle asetettuja edellytyksiä.

Lisäksi vakuutusnottajan tulee ilmoittaa Vakuutusyhtiölle vakuutusmaksujen jakamisesta vakuutettujen kesken sekä jakosuhteissa mahdollisesti tapahtuneista muutoksista viimeistään ennen kunkin vakuutusmaksun maksamista.

Vakuutusnottaja vastaa siitä, että ryhmämäärityllä ja vakuutettava ryhmä täyttävät kollektiivisuuden edellytykset koko Vakuutuksen voimassaoloajan.

Vakuutusnottajan on ilmoitettava Vakuutusyhtiölle viipymättä myös siitä, jos vakuutusnottaja on asetettu konkurssiin ja vakuutetun työsuhde vakuutusnottajaan on päätynyt konkurssin vuoksi sekä siitä, jos vakuutusnottaja on päättänyt, ettei se enää ylläpidä tai kartuta vakuutusasetuja vakuutusmaksuja maksamalla.

Kaikki edellä mainitut ilmoitukset on tehtävä Vakuutusyhtiölle kirjallisesti tai muulla Vakuutusyhtiön hyväksymällä tavalla.

22 Eläkevakuutukseen perustuvan oikeuden panttaus

Eläkevakuutukseen perustuvaa oikeutta ei voi pantata.

23 Irtisanominen

Vakuutusnottajalla ei ole oikeutta irtisanoa Vakuutusta, mutta sillä on oikeus ilmoittaa Vakuutusyhtiölle, ettei se enää kartuta vakuutusasetuja vakuutusmaksuja maksamalla.

Jos vakuutettu ei kuulu enää Vakuutuksen piiriin, vakuutusnottajalla on oikeus takaisinostaa vakuutetun osalle kertynyt vakuutussäästö siltä osin kuin vakuutetulla ei ole vakuutusehtojen kohdan 12 mukaista oikeutta kertyneeseen vakuutussäästöön tai vapaakirjaan. Oikeutta takaisinostoon ei ole ennen kuin kolme kuukautta on kulunut Vakuutuksen piiriin kuuluneen työntekijän työsuhteen päättymisestä, ellei vakuutusnottaja ole esittänyt kirjallista selvitystä siitä, että vakuutettu ei ole siirtynyt työntekijöiden ja ammatinharjoittajien lisäeläkeoikeuksista annetussa laissa (214/2018) tarkoitettuna lähtevänä työntekijänä toiseen ETA-valtioon. Vakuutetulla ei ole vakuutussäästön takaisinosto-oikeutta.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa Vakuutus päätymään kolmen (3) kuukauden kuluttua irtisanomisilmoituksen antamisesta, jos vakuutusnottaja on tullut maksukyvyttömäksi tai laiminlyönyt sille vakuutus sopimuslain mukaiset tai vakuutuskirjaan merkityt velvollisuudet tai vakuutusnottaja ei ole suorittanut Vakuutusyhtiön määräämää hinnaston mukaista vuotuista vähimmäismaksua vakuutusehtojen kohdan 5 mukaisesti.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus irtisanoa Vakuutus päätymään välittömästi, jos vakuutusnottaja, vakuutusnottajan konserniin tai tosiasialiseen määräsvaltaan kuuluva yhteisö, vakuutusnottajan suora tai välillinen omistaja, edellä mainittujen tahojen hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja taikka johtaja, työntekijä, toiminimenkirjoituksen oikeutettu tai muu edustaja:

- 1) on pakotteiden kohteena tai toimii pakotteiden kohteena olevan yksityis- tai oikeushenkilön puolesta,
- 2) ei noudata siihen soveltuvia pakotteita,
- 3) lainaa suoraan tai välillisesti, luovuttaa tai muutoin mahdollistaa omaisuutensa käyttöä pakotteiden kohteena olevaan liiketoimintaan tai luovuttamista pakotteiden kohteena olevalle yksityis- tai oikeushenkilölle, tai
- 4) tietoisesti mahdollistaa tähän sopimukseen perustuvien velvoitteiden hoitamista pakotteiden alaisesta liiketoiminnasta taikka pakotteiden kohteena olevalta yksityis- tai oikeushenkilöltä saatavilla varoilla.

Pakotteilla tarkoitetaan Suomen valtion, Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan Unionin, Amerikan Yhdysvaltojen ja Yhdistyneiden Kuningaskuntien taikka näiden toimivaltaisten viranomaisten tai toimielinten asettamaa, hallinnoimaa, hyväksymää tai toimeenpanemaa pakotetta, taloudellista sanktiota, vienti- tai tuontikieltoa, kauppasaartoa tai muuta rajoittavaa toimenpidettä.

24 Sopimusehtojen muuttaminen

Vakuutusyhtiöllä on oikeus muuttaa vakuutusmaksuja ja muita sopimusehtoja, jos muutoksen syynä on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- yleisessä vahinkokehityksessä havaittu muutos
- yleisen korkotason muuttuminen
- kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus
- Vakuutukseen vaikuttavan kustannustason muuttuminen, mikäli muutos johtuu Vakuutusyhtiön määräysvallan ulkopuolella olevasta syystä.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus korottaa kaikkia vakuutusehtoihin, laskuperusteisiin tai hinnastoon sisältyviä euromääriä ja euromääräisiä rajoja enintään sen verran, mitä elinkustannusindeksi on muuttunut siitä ajankohdasta, jolloin mainitut euromäärät viimeksi vahvistettiin. Vakuutusehtojen kohdassa 17 mainittuja euromääriä tarkistetaan kuitenkin ko. ehtokohdassa mainitulla tavalla.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä sopimusehtoihin sellaisia vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta Vakuutuksen keskeiseen sisältöön.

25 Erityisiä määräyksiä

Vakuutusnottaja voi antaa vakuutetulle oikeuden päättää Vakuutukseen omalle osalleen kertyneen säästön ja omalle osalleen tulevien vakuutusmaksujen sijoituskohteista.

Vapaakirjan saaneilla ja jo eläkkeellä olevilla vakuutetuilla on oikeus päättää Vakuutukseen omalle osalleen kertyneen säästön sijoituskohteista, ellei asiasta ole Osapuolten välillä muuta sovittu.

Mitä jäljempänä tässä kohdassa sekä edellä vakuutusehtojen kohdissa 6-9 on sanottu Vakuutusnottajasta, sovelletaan vakuutettuun tilanteissa, joissa vakuutetulla on oikeus päättää Vakuutukseen omalle osalleen kertyneen säästön ja omalle osalleen tulevien vakuutusmaksujen sijoituskohteista.

Vakuutusnottajan käyttäessä OP-verkkopalveluita Vakuutuksen hoidossa, sovelletaan Vakuutukseen näiden vakuutusehtojen lisäksi pankin verkkopalvelutunnusten ja OP-verkkopalveluiden yleisiä ehtoja, jotka vakuutusnottaja saa solmiessaan pankin kanssa verkkopalveluita ja verkkopalvelutunnuksia koskevan sopimuksen.

Mikäli Vakuutuksen sijoituskohdevalikoimassa on ja Vakuutuksen liitetään sijoituskohteita, joihin liittyvistä ulkomaisista osingoista, koroista tai muista vastaavista tuloista peritään Vakuutusyhtiöltä lähdeveroja, Vakuutusyhtiöltä perittyjä veroja ei palauteta/hyvitetä vakuutusnottajan vakuutussäästöön. Vakuutusnottaja saa Vakuutuksen sijoituskohteisiin liittyvät ulkomaiset osingot, korot ja muut mahdolliset lähdeverotetut tulot vakuutussäästönsä Vakuutusyhtiön maksamalla lähdeverolla vähennettynä.

26 Muutoksenhaku

Jos Vakuutusyhtiön vakuutusasiassa tekemä päätös ei tyydytä asianosaista, hän voi panna vireille kanteen Vakuutusyhtiötä vastaan Helsingin kärjäoikeudessa tai asianosaisen ollessa kuluttaja, vaihtoehtoisesti hänen Suomessa olevan kotipaikkansa kärjäoikeudessa, ellei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu. Kanne on nostettava kanne-oikeuden menettämisen uhalla kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai tiedon Vakuutusyhtiön päätöksestä. Asianosainen voi saattaa asiansa myös tuomioistuinten ulkopuolisten riidanratkaisijoiden käsiteltäväksi.

FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonta antaa maksutta riippumattomia neuvoja ja opastusta asiakkaille. FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja Vakuutuslautakunta sekä Sijoituslautakunta antavat myös ratkaisusuosituksia riita-asioihin. FINE ei käsittele riitaa, joka on vireillä tai käsitelty kuluttajariitalautakunnassa tai tuomioistuimessa.

FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonta
Porkkalankatu 1
00180 Helsinki
puhelin (09) 685 0120
www.fine.fi